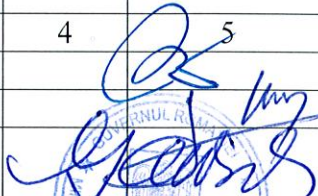

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
Cod: P.S. 3		Pagina 1 din 19
		Exemplar nr.....

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale

	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Vasile Zecheru	Secretariat Comisie CIM		
1.2.	Avizat	Teodor Dulceață	Secretar General		
1.3.	Aprobat	Grațiela Leocadia Gavrilescu	Ministru, Președinte Comisie CIM		

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii de sistem

	Editia/ revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Editia I	x	x	28.05.2015
2.3	Editia II			

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii de sistem

	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	1	Toate direcțiile generale din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor				
		2	Toate direcțiile din cadrul Ministerului				

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
		Pagina 2 din 19
	Cod: P.S. 3	Exemplar nr.....

		3	Mediului, Apelor și Pădurilor				
			Compartimentul registratură și arhivă generală				
3.2.	Informare	1	Secretarul General		Teodor Dulceață		
3.3	Evidenta	1	Secretariatul Comisiei CIM				
3.4.	Arhivare	1	Arhivă generală				
3.5.	Alte scopuri: informare	1	Compartimentul audit public intern	Consilier auditor			

4. S C O P :

- 4.1. Stabilește un cadru general unitar de identificare, analiză și gestionare a riscurilor la nivelul compartimentelor din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- 4.2. Furnizează personalului și conducerii instituției un instrument care facilitează gestionarea riscurilor într-un mod controlat și eficient, pentru atingerea obiectivelor prestabilite, atât ale celor generale cât și ale celor specifice;
- 4.3. Furnizează o descriere a modului în care sunt stabilite și implementate acțiunile/măsurile/dispozitivele de control menite să prevină apariția riscurilor.

5. D O M E N I U :

Procedura se utilizează de direcțiile din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor în vederea gestionării riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor generale și obiectivelor specifice ale direcțiilor din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

6. REFERINTE NORMATIVE

6.1. Reglementări internaționale

- (1) Standardele internaționale de control intern.

6.2. Legislație primară

- (1) Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- (2) Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6.3. Legislație secundară

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
		Pagina 3 din 19
	Cod: P.S. 3	Exemplar nr.....

- (1) Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, cu modificările și completările ulterioare;
- (2) Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor ;
- (3) Regulamentul de organizare și funcționare a Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice, cu modificările și completările ulterioare

6.4. Alte documente, inclusiv reglementări interne

- a) Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare, privind standardul 11 "Managementul riscurilor".

7. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI ALE TERMENILOR

7.1. Definiții ale termenilor

Nr. crt	Definiție	Termenul abreviat
1.	Control intern	orice acțiune/măsură provenită din organizație, luată în scopul gestionării riscurilor
2.	Gestionarea riscurilor sau managementul riscurilor	toate procesele privind identificarea, evaluarea, luarea de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului, stabilirea responsabilităților
3.	Risc	o problemă (situație, eveniment etc.) care nu a apărut încă, dar care este posibil a se produce în viitor, caz în care ar putea avea un impact asupra îndeplinirii obiectivelor. Riscul nu este o problemă care va apărea cu siguranță aceasta fiind nu un risc ci o certitudine.
4.	Risc inerent	expunerea la un anumit risc, înainte să fie luată vreo măsură de atenuare a lui
5.	Risc rezidual	expunerea cauzată de un anumit risc, după ce au fost luate măsuri de atenuare a lui, presupunând că măsurile sunt eficiente
6.	Probabilitatea de materializare a riscului	posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se realizeze
7.	Impactul	consecința (efectul) asupra rezultatelor (obiectivelor) dacă riscul s-ar materializa
8.	Expunere la risc	consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o organizație, în raport cu obiectivele prestabilite în cazul în care riscul se materializează

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I Nr.de ex.: 1
	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 4 din 19
		Exemplar nr.....

9.	Evaluarea riscului	evaluarea consecințelor materializării riscului în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului sau mai precis evaluarea expunerii la risc
10.	Registrul riscurilor	document integrator al gestiunii riscurilor, cuprinzând o sinteză a informațiilor și deciziilor luate în urma analizei riscurilor
11.	Strategia de risc	abordarea generală pe care o are organizația în privința riscurilor.
12.	Toleranța la risc	cantitatea de risc pe care organizația este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat.

7.2. Abrevieri ale termenilor

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	SCI/M	Sistemul de control intern/managerial din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor
2.	P.S.	Procedura de sistem
3.	E	Elaborare
4.	V	Verificare
5.	A	Aprobare
6.	Ap.	Aplicare
7.	Ah.	Arhivare
8.	F	Formular
9.	EGR	Echipele de gestionare a riscurilor

8. DESCRIEREA PROCEDURII

8.1. Echipa de gestionare a riscurilor (EGR).

Pentru o mai buna gestionare a riscurilor la toate nivelurile manageriale membrii Comisiei CIM din cadrul Ministerului mediului (directorii și directorii generali) vor coordona și îndruma activitățile de identificare și formulare a riscurilor. Pe perioada absenței temporare a responsabilului cu riscurile înlocuitorul de drept al acestuia preia și sarcinile în această direcție.

Conducătorii direcțiilor din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, precum și responsabilii cu riscurile formează echipa de gestionare a riscurilor (EGR).

Conducătorii direcțiilor și întreg personalul ce le compun au obligația de a identifica riscurile care afectează atingerea obiectivelor prestabilite.

8.2. Identificarea și evaluarea riscurilor

(1) în această etapă se desfășoară următoarele activități/acțiuni/operațiuni:

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I Nr.de ex.: 1
	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 5 din 19
		Exemplar nr.....

1. se identifică problemele care au apărut și se pot repeta în viitor sau care pot apărea în desfășurarea activităților și care au ca efect nerealizarea parțială sau totală a obiectivelor prestabilite;
 2. se identifică cauzele care generează riscurile, se descriu circumstanțele care favorizează apariția lor, se determină consecințele asupra obiectivelor;
 3. se estimează, pe o scală în 5 trepte, probabilitatea de materializare a riscului și impactul. Combinarea celor două estimări pe o scală bidimensională reprezintă expunerea la risc, indicator în raport cu care se stabilește atitudinea față de fiecare problemă identificată ca fiind un risc (un model de evaluare a expunerii la risc este prezentat în Anexa 1. la prezenta procedură „Exemplu de evaluare a probabilității de apariție a riscurilor și a impactului/consecințelor”).
- (2) EGR identifică, analizează, evaluează și prioritizează riscurile care pot afecta atingerea obiectivelor generale și funcționarea de ansamblu a instituției, urmând să informeze ministrul mediului, apelor și pădurilor despre aspectele prezentate mai sus, în vederea luării unei decizii.
- (3) Secretarul EGR întocmește, actualizează și modifică Registrul riscurilor la nivel centralizat, prin agregarea și a datelor/informațiilor cuprinse în Registrul riscurilor de la nivelul direcțiilor.

1. Persoana care a identificat un risc efectuează următoarele operațiuni:

a) analizează preliminar riscul identificat, prin:

- definirea corectă a riscului, respectându-se regulile de definire (prezentate în Metodologia de implementare a standardului 11 "Managementul riscurilor");
- analiza cauzelor sau a circumstanțelor care favorizează apariția/repetarea riscului;

b) evaluează expunerea la risc prin:

- estimarea șanselor de apariție/repetare a riscului, pe o scală în cinci trepte, ca fiind: 1. rar; 2. puțin probabil; 3. posibil; 4. foarte probabil; 5. aproape sigur;
- estimarea impactului asupra riscului, pe o scală în cinci trepte, ca fiind: 1. nesemnificativ; 2. minor; 3. moderat; 4. major; 5. critic;
- estimarea expunerii la risc, prin combinarea pe o scală bidimensională a rezultatelor estimărilor anterioare; pentru exemplificare și orientare, un model de evaluare a expunerii la risc este prezentat în Anexa 1. „Exemplu de evaluare a probabilității de apariție a riscurilor și a impactului/consecințelor”;

c) formulează o opinie cu privire la măsurile care trebuie luate pentru a controla riscul identificat;

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 6 din 19
		Exemplar nr.....

d) completează *Formularul „Alertă la risc”* (formularul nr. 1), atașând la acesta documentația riscului, pe care le va transmite responsabilului cu riscurile de la nivelul direcției din care face parte.

2. Responsabilul cu riscurile:

a) *colectează formularele de „Alertă la risc” și documentațiile aferente de la persoanele care au identificat riscurile;*

b) *analizează fiecare formular de „Alertă la risc” și face propuneri pentru:*

- clasarea formularului de alertă la risc, dacă riscul este nerelevant;
- escaladarea riscului la nivele superioare ale managementului dacă:
 - riscul afectează un obiectiv superior celui stabilit la nivelul compartimentului în cauză;
 - cauzele care generează riscul sunt externe compartimentului în cauză;
 - măsurile prin care se realizează un control satisfăcător al riscurilor exced competențelor compartimentului în cauză;
 - resursele sunt insuficiente.

c) *reține, spre dezbatere de către membrii EGR, a riscurilor ce aparțin compartimentului, caz în care propune una din următoarele alternative de abordare a riscurilor:*

- *acceptarea riscurilor*, în cazul în care se apreciază că riscul are o expunere redusă, iar beneficiile controlării riscurilor sunt reduse raportat la costurile aferente măsurilor de control ce ar trebui introduse;
- *supravegherea riscurilor*, în cazul în care se apreciază că, deși riscurile au un impact semnificativ, șansele de apariție/repetare sunt foarte reduse, iar resursele limitate ce pot fi alocate impun amânarea implementării unor măsuri de control;
- *evitarea riscurilor*, prin eliminarea/restrângerea activităților care generează riscurile;
- *transferarea riscurilor*, atunci când există posibilitatea gestionării riscurilor de un terț specializat;
- *tratarea riscurilor*, atunci când luarea măsurilor de control este asumată.

e) *Ori de câte ori este nevoie, responsabilul de risc organizează ședințe de analiză a riscurilor, la nivelul direcției în cadrul căroră EGR analizează, pe baza datelor cuprinse în formularele de „Alertă la risc”, noile riscuri raportate, resursele care pot fi alocate*

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR Cabinetul Ministrului	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 7 din 19
		Exemplar nr.....

acțiunilor propuse pentru contracararea riscurilor, consemnând astfel în *Procesul-verbal* (formular nr.2) al ședinței toate hotărârile luate;

- f) transmite formularele de „Alertă la risc” și documentația aferentă pentru riscurile escaladate EGR;*
- g) îndosariază formularele de „Alertă la risc” clasate;*
- h) în baza informațiilor/datelor cuprinse în Procesul-verbal, completează coloanele nr. 1-8 din Registrul riscurilor de la nivelul compartimentului;*
- i) listează și îndosariază un exemplar al „Registrului riscurilor” după ce acesta a fost, în prealabil, semnat de conducătorul compartimentului.*

8.3. Răspunsul la risc - Controlarea riscurilor

- (1) În această etapă se fixează atitudinea față de risc (acceptare, monitorizare, externalizare, transferare sau tratare). Dacă riscurile urmează a fi tratate, se identifică măsurile posibile ce pot fi luate astfel încât riscurile să fie controlate satisfăcător, se grupează în variante alternative, se alege varianta cea mai avantajoasă din perspectiva raportului cost/beneficiu.
- (2) Persoana care a identificat un risc, pe lângă o estimare a probabilității și a impactului riscului identificat, face propuneri de acțiuni/instrumente de control, pe care le va cuprinde în Formularul de „Alertă la risc”.
- (3) În cadrul ședințelor de analiză a riscurilor, pentru fiecare risc identificat și evaluat, EGR face propuneri cu privire la tipul de răspuns cel mai adecvat. Din acest punct de vedere, EGR se pronunță pentru:
 1. tolerarea riscului, în situația în care se apreciază că riscul are o expunere scăzută;
 2. acceptarea riscului, ceea ce presupune amânarea luării măsurilor de control și instituirea supravegherii permanente a probabilității de apariție a riscului;
 3. eliminarea circumstanțelor care generează riscul;
 4. externalizarea riscului, în situația în care se apreciază că pentru gestionarea eficace a riscului este necesară expertiza unui terț specializat;
 5. atenuarea riscului, cu indicarea instrumentelor/dispozitivelor de control intern ce trebuie implementate pentru a menține riscul respectiv în limita toleranței la risc acceptate; pentru exemplificare și orientare, un model de stabilire a nivelului de toleranță la risc este prezentat în Anexa 1. „Exemplu de evaluare a probabilității de apariție a riscurilor și a impactului/consecințelor”, la lit. d).
- (4) În același cadru, EGR face propuneri cu privire la termenele limită pentru implementarea acțiunilor/măsurilor stabilite, precum și la responsabilii cu monitorizarea implementării acestora;

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 8 din 19
		Exemplar nr.....

(5) Decizia finală cu privire la alegerea tipului cel mai adecvat de răspuns la risc aparține conducătorului direcției;

8.4. Implementarea și monitorizarea acțiunilor/măsurilor de control

- (1) În această etapă se monitorizează implementarea măsurilor, se evaluează efectul măsurilor implementate asupra riscurilor, se reconsideră măsurile luate în cazul în care acestea nu au ameliorat riscurile.
- (2) Conducătorul direcției asigură cadrul organizațional și procedural pentru punerea în aplicare, de către persoanele responsabile, a acțiunilor/dispozitivelor de control stabilite.
- (3) Pe baza informațiilor cuprinse în formularele de „Alertă la risc” și în documentația aferentă, responsabilii cu riscurile deschid pentru fiecare risc identificat și evaluat *Fișa de urmărire a riscului (formular nr.3)*.
- (4) Responsabilii cu riscurile elaborează un raport cu privire la stadiul implementării măsurilor de control intern dispuse anterior, pe care îl va prezenta, spre analiză și decizie, conducătorului deciziei.
- (5) În cadrul aceleiași ședințe de analiză a riscurilor, EGR analizează stadiul implementării acțiunilor și măsurilor de control, stabilind, acolo unde este cazul, noi măsuri/instrumente de control pentru contracararea riscurilor specifice, noi termene pentru implementarea acestora, precum și care riscuri necesită a fi escaladate la nivelul ierarhic imediat superior;

8.5. Revizuirea și raportarea riscurilor

- (1) în această etapă se desfășoară activități/acțiuni/operațiuni de revizuire a calificativelor riscurilor (expunerea la risc), de repriorizare a riscurilor și de raportare cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor.
- (2) în cadrul ședințelor de analiză a riscurilor, EGR, pe baza datelor cuprinse în Formularele de alertă la risc, analizează noile riscuri raportate, ca și modificările apărute la riscurile inițiale, consemnate în *Fișele de urmărire a riscului*.
- (3) în același cadru, EGR revizuieste calificativele riscurilor, în baza informațiilor cuprinse în *Fișa de urmărire a riscului* și stabilește o nouă ierarhizare a riscurilor în funcție de priorități, reajustând limitele de toleranță pentru riscurile mai puțin prioritare.
- (4) în același cadru, EGR stabilește închiderea riscurilor soluționate.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: 1
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 9 din 19
		Exemplar nr.....

(5) la finalul ședinței de analiză a riscurilor, responsabilul cu riscurile din cadrul fiecărui direcții:

1. consemnează în Procesul-verbal al ședinței toate hotărârile luate;
2. în baza informațiilor/datelor cuprinse în Procesul-verbal, completează coloanele nr. 13, 14, 15, 16 și 17 din „Registrul riscurilor” de la nivelul direcției.

(6) responsabilul cu riscurile elaborează un raport semestrial cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentului, în cel mult 10 zile de la expirarea semestrului în cauză. După aprobarea de către conducătorul direcției, responsabilul cu riscurile, transmite, simultan, un exemplar al raportului, pentru aprobare și SCI/M. în vederea elaborării informării semestriale referitoare la progresele înregistrate cu privire la dezvoltarea sistemului de control managerial.

9. RESPONSABILITAȚI

9.1. Personalul institutiei:

- (1) participă la inventarierea proceselor/activităților/operațiunilor în relație cu obiectivele generale/specifice;
- (2) identifică și realizează o evaluare preliminară a riscurilor;
- (3) formulează opinii cu privire la măsuri de control pentru riscurile identificate, pe care le consemnează în Formularul de „Alertă la risc”;
- (4) implementează instrumentele/măsurile de control..

9.2. Responsabilul cu riscurile:

- (1) colectează, înregistrează, analizează, selectează și clasează Formularele de „Alertă la risc”;
- (2) propune măsuri de control pentru riscurile identificate;
- (3) transmite, lunar (sau ori de câte ori este nevoie), conducătorului direcției, spre analiză și decizie, dosarul cu riscurile noi identificate, precum și rapoartele de monitorizare a implementării măsurilor de control intern;
- (4) organizează ședințele de analiză și evaluare a riscurilor la nivelul direcției ;
- (5) redactează procesele-verbale ale ședințelor de analiză, completează, listează și îndosariază Registrul riscurilor;

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: 1
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
		Pagina 10 din 19
	Cod: P.S. 3	Exemplar nr.....

(6) elaborează un raport semestrial cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentului.

(7) deschide *Fișa de urmărire a riscului*;

(8) coordonează activitățile de punere în aplicare a măsurilor de control al riscurilor;

(9) monitorizează aplicarea acțiunilor și măsurilor de control;

(10) propune noi acțiuni sau revizuirii de termene, atunci când apar dificultăți neprevăzute în implementare;

(11) evaluează expunerea la risc după introducerea măsurilor de control intern;

(12) elaborează *Planul pentru implementarea măsurilor de control*-formularul nr. 5, și transmite, câte un exemplar al acestui SCI/M.

9.3. Conducătorul direcției :

(1) asigură cadrul organizațional și procedural pentru punerea în aplicare a măsurilor de control intern;

(2) numește responsabilul cu riscurile și înlocuitorul acestuia;

(3) decide cu privire la alegerea tipului cel mai adecvat de răspuns la risc;

(4) aprobă raportul semestrial cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentului.

(5) analizează informațiile/datele/aspectele legate de desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cuprinse în informările semestriale privind dezvoltarea sistemului de control intern/managerial;

(6) semnează *Planul pentru implementarea măsurilor de control*.

9.4. Echipa de gestionare a riscurilor:

(1) evaluează și ierarhizează riscurile generale/specifice;

(2) validează sau invalidează soluția de clasare pentru riscurile considerate nerelevante;

(3) propune escaladarea riscurilor la nivelul ierarhic imediat superior sau la nivelul de competență care le poate controla;

(4) elaborează profilul de risc al compartimentului;

(5) face propuneri cu privire la tipul de răspuns cel mai adecvat pentru fiecare risc identificat și evaluat;

(6) analizează noile riscuri raportate, ca și modificările apărute la riscurile inițiale;

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: 1
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 11 din 19
		Exemplar nr.....

(7) revizuieste calificativele riscurilor și stabilește o nouă ierarhizare a riscurilor în funcție de priorități, reajustând limitele de toleranță pentru riscurile mai puțin prioritare;

(8) analizează stadiul implementării acțiunilor și măsurilor de control;

(10) analizează rapoartele de audit;

(11) propune măsuri/acțiuni/instrumente de control, termene-limită și responsabilii cu monitorizarea implementării;

(12) stabilește închiderea riscurilor.

9.5. SCIM:

(1) analizează și avizează rapoartele semestriale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor generale și funcționarea de ansamblu a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor ;

(2) aprobă limitele de toleranță a riscurilor;

(3) realizează o integrare a informațiilor/datelor/aspectelor cuprinse în rapoartele semestriale, elaborate de responsabilii cu riscurile, în informarea semestrială referitoare la progresele înregistrate cu privire la dezvoltarea sistemului de control managerial, prezentată ministrului mediului, apelor și pădurilor;

(4) aprobă Planul și dispune măsuri de control pentru tratarea riscurilor escaladate la nivelul competenței stabilind termenele pentru implementarea acestora.

9.6.Secretarul EGR:

(1) întocmește, actualizează și modifică Registrul riscurilor la nivel centralizat, prin agregarea și a datelor/informațiilor cuprinse în Registrul riscurilor de la nivelul direcțiilor compartimentelor.

10. DISPOZIȚII FINALE

a) Procedura se aduce la cunoștința întregului personal al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor implicat în realizarea prezentei proceduri, prin rețeaua internă, după aprobare.

b) Actuala procedură va fi revizuită în cazul în care apar modificări ale reglementărilor legale cu caracter general și intern pe baza cărora se desfășoară activitatea/activitățile care face/fac obiectul acestei proceduri.

11. ANEXE

Formular nr. 1 - Formular alertă la risc;

Formular nr. 2 - Proces-verbal al ședinței de analiză a riscurilor;

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 12 din 19
		Exemplar nr.....

Formular nr. 3 - Fișă de urmărire a riscului;

Formular nr. 4 - Registrul riscurilor;

Formular nr. 5 – Planul pentru implementarea măsurilor de control.

Anexa nr. 1 - Exemplu de evaluare a probabilității de apariție a riscurilor și a consecințelor

Formular nr. 1

FORMULAR ALERTĂ LA RISC

Direcția: ----- Serviciul: -----												
DETALII PRIVIND RISCUL												
Descrierea riscului	Riscul identificat: ----- -----											
	Cauza:-----											
	Impactul: ----- -----											
Evaluarea riscului	Probabilitatea riscului											
	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td> </tr> </table>							1	2	3	4	5
1	2	3	4	5								
1. rar; 2. puțin probabil; 3. posibil; 4. foarte probabil; 5. aproape sigur .												
Evaluarea riscului	Impactul riscului											
	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td> </tr> </table>							1	2	3	4	5
1	2	3	4	5								
1. nesemnificativ; 2. minor; 3. moderat; 4. major; 5. critic												
Expunere: _____												
Tratarea riscului	Acțiuni preventive recomandate:----- -----											
Documentația utilizată pentru fundamentarea riscului identificat:----- ----- -----												
Nume: -----	Semnătura: -----	Data: -----/-----/-----										
Nr. crt. al riscului	Data primirii	Decizia EGR										
		Irelevant										
		Investigații suplimentare										
		Îndosariere										

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 13 din 19
		Exemplar nr.....

Formular nr. 2

PROCES-VERBAL AL ȘEDINTEI DE ANALIZĂ A RISCURILOR

DIRECȚIA:.....				
Data ședinței:				
Participanți (membrii EGR)				
Nr. crt.	Nume, prenume	Funcția	Semnătura	Nr.telefon Adresă e-mail
Nr. crt.	Probleme dezbătute	Concluzii, recomandări, observații etc.		
1	Riscuri analizate			
2	Propuneri de acțiuni/măsuri de control			
3	Stadiul implementării acțiunilor de control			
4	Dificultăți întâmpinate			
5	Alte probleme			
Întocmit de (Responsabilul cu riscurile):				
Data.....				

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 14 din 19
		Exemplar nr.....

Formular nr. 3

FIȘA DE URMĂRIRE A RISCULUI

Directia: _____		
Responsabilul cu monitorizarea implementării măsurilor: (Nume, prenume) _____		
Riscul monitorizat: Denumire: _____		
Expunere: _____		
Data urmării riscului	Acțiuni preventive propuse	Stadiul implementării acțiunilor preventive
Dificultăți întâmpinate: _____		
Acțiuni noi propuse	Responsabil	Termen de implementare

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR Cabinetul Ministrului	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: 1 Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 16 din 19
		Exemplar nr.....

Formular nr.5

Planul pentru implementarea măsurilor de control

Nr.crt.	Denumire risc	Masuri de control	Termene de implementare	Persoanele responsabile cu implementarea	Observatii

Riscuri de coruptie

Nr.crt.	Denumire risc	Masuri de control	Termene de implementare	Persoanele responsabile cu implementarea	Observatii

Conducătorul compartimentului

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM	Ediția: I
		Nr.de ex.: 1
Cabinetul Ministrului	MANAGEMENTUL RISCULUI	Revizia:
		Nr.de ex. : ...
	Cod: P.S. 3	Pagina 17 din 19
		Exemplar nr.....

ANEXA 1

Exemplu de evaluare a probabilității de apariție a riscurilor și a impactului/consecințelor

a) Evaluarea probabilității de apariție a riscurilor

Nivel probabilitate	Explicație
Rar	Este foarte puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp (3 - 5 ani); nu s-a întâmplat până în prezent
Puțin probabil	Este puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp (3 - 5 ani); s-a întâmplat de foarte puține ori până în prezent
Posibil	Este probabil să se întâmple pe o perioadă medie de timp (1 - 3 ani); s-a întâmplat de câteva ori în ultimii 3 ani
Poarte probabil	Este probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp (< 1 an); s-a întâmplat de câteva ori în ultimul an
Aproape sigur	Este foarte probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp (< 1 an); s-a întâmplat de multe ori în ultimul an

b) Evaluarea impactului/consecințelor riscurilor

Nivel consecințe/ impact		Explicație
1	Nesemnificativ	Cu impact foarte scăzut asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau fără impact financiar
2	Minor	Cu impact scăzut asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar foarte scăzut
3	Moderat	Cu impact mediu asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar mediu
4	Major	Cu impact major asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar major
5	Critic	Cu impact semnificativ asupra activităților direcției și îndeplinirii obiectivelor și/sau cu impact financiar semnificativ

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 18 din 19
		Exemplar nr.....

c) Stabilire scor general risc: probabilitate x impact

PROBABILITATE	5	10			
	4	8	12		
	3	6	9	12	
	2	4	6	8	10
	1	2	3	4	5
	IMPACT				

d) Stabilirea nivelului de tolerare

Nivel tolerare		Explicații
1 – 4	Tolerabil	Nu necesită nicio măsură de control
5 – 8	Tolerare ridicată	Necesită măsuri de control pe termen mediu/ lung
9 – 12	Tolerare scăzută	Necesită măsuri de control pe termen scurt
13 – 15	Intolerabil	Necesită măsuri de control urgente

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR	PROCEDURA DE SISTEM MANAGEMENTUL RISCULUI	Ediția: I Nr.de ex.: 1
		Revizia: Nr.de ex. : ...
Cabinetul Ministrului	Cod: P.S. 3	Pagina 19 din 19
		Exemplar nr.....

12. Cuprins

Numărul componentei în cadrul procedurii	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pagina
	Coperta	
1	Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea si aprobarea editiei sau dupa caz, a reviziei in cadrul editiei procedurii operationale	01-01
2	Situatia editiilor si a reviziilor in cadrul editiilor procedurii operationale	01-01
3	Lista cuprizand persoanele la care se difuzeaza editia sau, dupa caz, revizia din cadrul editiei procedurii operationale	01-02
4	Scopul procedurii	02-02
5	Domeniul de aplicare a procedurii operaționale	02-02
6	Referințe normative	02-03
7	Definiții și abrevieri ale termenilor	03-04
8	Descrierea procedurii	04-11
9	Responsabilități	09-11
10	Dispoziții finale	11-11
11	Anexe, înregistrări, arhivări	11-18
12	Cuprins	19-19